

Budgetuppföljning per mars

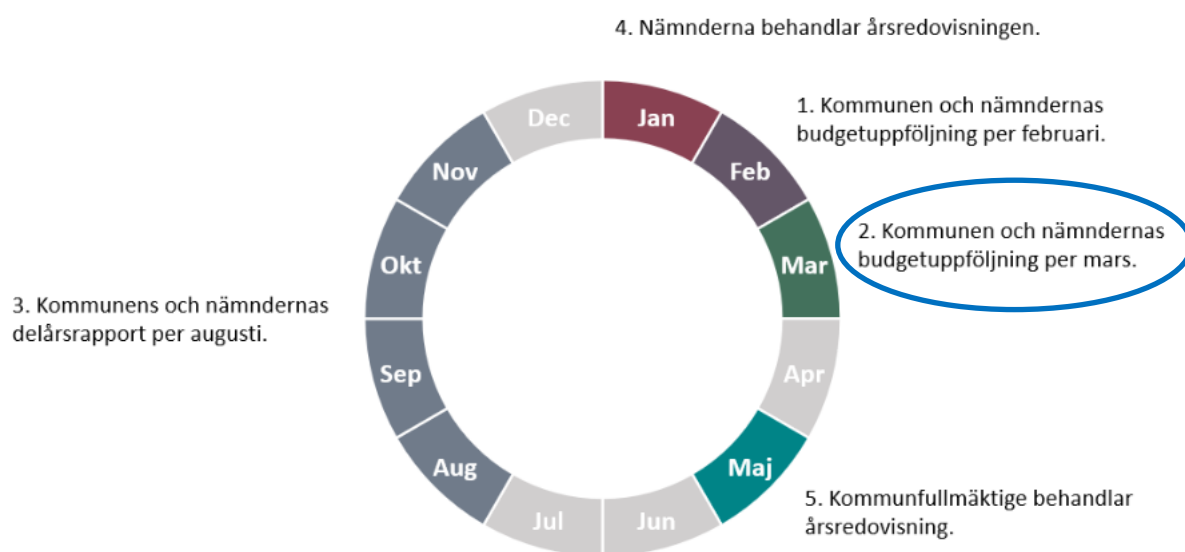
SOCIALNÄMNDEN

Inledning

I enlighet med kommunens riktlinjer för ekonomistyrnings ska styrelse och varje nämnd fortlöpande följa upp verksamheten både i verksamhetsmässiga och ekonomiska termer inom respektive ansvarsområde.

Översikt av kommunens budgetuppföljningsprocess

Budgetuppföljning per mars

Kommunen och nämndernas budgetuppföljning per mars är en ekonomisk uppföljning med fokus på avvikelse utifrån helårsprognos för drift och investeringar jämfört med budget. Uppföljningen innehåller även målprognos per helår.

Rapport

Datum: 2026-04-17

Diarienummer: SN 2026/0035

Socialnämnden

Anna Dalén Engryd

Innehåll

1. Målprognos.....	4
2. Ekonomi.....	4
2.1. Driftredovisning.....	5
2.2. Kostnader fördelade på kostnadsslag	5
2.3. Verksamhetens nettokostnader	7
2.4. Alla prognoser	10
3. Investeringar.....	11
4. Risker	12
4.1. Ekonomiska risker	12
4.2. Risker för verksamhet	13
4.3. Omvärldsrisker	13

Målprognos

Avsnittet redogör för eventuella avvikelser kopplat till måluppfyllelse per helår. Avvikelse i detta fall betyder att nämnden prognostiserar att målet inte kommer att uppfyllas per helår.

Vid genomgång av de uppsatta målen för 2026 är bedömningen att socialförvaltningen ligger bra till och att nämnden inte prognostiserar några avvikelser kopplat till målen.

1. Ekonomi

För år 2026 prognostiserar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 20,9 miljoner kronor, vilket motsvarar 2,0 procent av budgeterade nettokostnader.

Den positiva avvikelsen beror främst på äldreomsorgen som prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 14,2 miljoner kronor. Detta beror främst på lägre volymer inom vård- och omsorgsboendena mot budget.

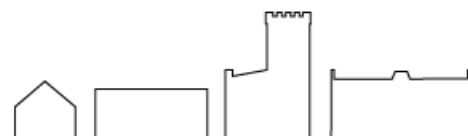
Avvikelsen totalt inom Individ och familjeomsorgen (IFO) är positiv med 4,2 miljoner kronor mot budget. Inom familjeavdelningen är avvikelsen positiv med 0,5 miljoner kronor beroende på lägre volymer inom hem för vård eller boende (HVB) och Statens institutionsstyrelse (SiS). Den positiva prognosen dämpas något då antalet placeringarna för familjehem förväntas vara högre än mot budget.

Inom vuxenavdelningen är avvikelsen positiv med 3,7 miljoner kronor, då intäkter från Migrationsverket prognostiseras bli högre än budgeterat. Den positiva avvikelsen beror även på lägre prognostiserade volymer och kostnader för försörjningsstöd samt stödboende än mot budget.

Funktionshinderomsorgen visar en positiv avvikelse i prognosen med 6,8 miljoner kronor, främst avseende förändrat insatsbehov inom bostad med särskild service, lägre volym för assistansersättning och korttidsvistelse för barn.

Socialpsykiatrins prognos visar en negativ avvikelse med 0,6 miljoner kronor. Främsta orsaken till avvikelsen beror på högre prognostiserad volym inom boendestöd.

Egen regi redovisar en negativ avvikelse mot budget om 3,6 miljoner kronor. Detta förklaras huvudsakligen av avvecklingskostnader samt lägre intäkter inom vård- och omsorgsboenden och korttidsboende.

1.1. Driftredovisning

Driftredovisning (mnkr)	Utfall Mar 2026	Budget Mar 2026	Prognos helår 2026	Budget helår 2026	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2025
Intäkter	91,2	89,6	382,7	361,4	-21,3	6%	376,7
Kostnader	-288,0	-300,7	-1207,3	-1206,9	0,4	0%	-1142,9
Nettokostnader	-196,8	-211,1	-824,5	-845,5	-20,9	2%	-766,2

Tabellen visar nämndens intäkter, kostnader och prognosavvikelse för helåret jämfört med budget och föregående år. Siffror inkluderar egen regi.

För år 2026 prognostiserar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 20,9 miljoner kronor, vilket motsvarar 2,0 procent av budgeterade nettokostnader.

Intäkterna överskrider budget med 21,3 miljoner kronor. Detta är främst ett resultat av prognostiserade statsbidrag.

Kostnaderna avviker negativt mot budget med 0,4 miljoner kronor. Avvikelsen består till största del av kostnader finansierade med statsbidrag, men även minskade kostnader för lägre volymer i äldreomsorgen, individ-och familjeomsorg och funktionshinderomsorg.

Statsbidragen prognostiseras uppgå till 23 miljoner kronor.

1.2. Kostnader fördelade på kostnadsslag

Socialnämnden (mnkr)	Utfall mars	Budget mars	Prognos helår	Budget helår	Avvikelse mnkr	Avvikelse %	Utfall 2025
Anslag	-35,6	-35,9	-147,2	-145,7	-1,5	1%	-138,0
Volym	-159,6	-175	-673,7	-699,8	26,1	-4%	-631,2
Egen regi	-1,6	-0,2	-3,6	0,0	-3,6		3,1
Nettokostnader	-196,8	-211,1	-824,5	-845,5	20,9	-2%	-766,1

Anslag

För kostnadsslaget anslag (personalkostnader och övriga verksamhetskostnader exklusive resor) visar prognosen en negativ avvikelse på 1,5 miljoner kronor jämfört mot budget. Detta

motsvarar 1,0 procent av anslagets budgeterade nettokostnader. Den positiva avvikelsen beror främst på personalkostnader som kommer att finansieras med statsbidrag under året.

Volym

För kostnadsslaget volymer (intäkter och kostnad för huvudverksamhet inklusive resor) prognostiseras en positiv avvikelse på 26,1 miljoner kronor, vilket motsvarar 4,0 procent av volymernas budgeterade nettokostnader.

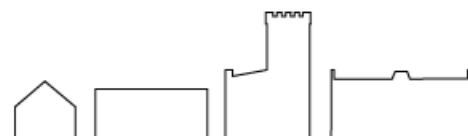
Den positiva avvikelsen beror främst på volymer i äldreomsorgen, där antal platser på vård- och omsorgsboendena är färre än mot budget.

Inom IFO familj är avvikelsen positiv för volymer. Detta beror främst på lägre volymer inom hem för vård eller boende (HVB), Statens institutionsstyrelse (SiS) och ensamkommande barn.

Inom IFO vuxen är avvikelsen positiv för volymer. Detta beror främst på högre intäkter från Migrationsverket än budgeterat, lägre volymer och kostnader för försörjningsstöd samt lägre volym för stödboende för vuxna än mot budget.

Inom funktionshinderomsorgen är avvikelsen mot budget positiv för volymer. Främsta orsaken till avvikelsen beror på en lägre volym samt förändrade insatsbehov inom bostad med särskild service, lägre volym för assistansersättning och korttidsvistelse för barn.

Inom social psykiatri är avvikelsen för volymer negativ. Främsta orsaken till avvikelsen beror på högre prognostiserad volym inom boendestöd

1.3. Verksamhetens nettokostnader

Verksamhetens nettokostnader (mnkr)	Utfall Mar 2026	Budget Mar 2026	Prognos helår 2026	Budget helår 2026	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2025
Adm o nämnd	-4,6	-6,3	-25,5	-25,5	0,0	0%	-19,3
Individ- och familjeomsorg	-19,8	-24,3	-94,1	-98,4	-4,2	4%	-82,4
Äldreomsorg	-116,1	-121,5	-472,1	-486,3	-14,2	3%	-445,8
Funktionshinderomsorg	-48,4	-52,8	-204,6	-211,4	-6,8	3%	-198,1
Socialpsykiatri	-6,1	-6,0	-24,6	-24,0	0,6	3%	-23,5
FoU Nordost	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0%	0,0
Familjerätt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0%	0,0
Stimulansmedel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0%	0,0
Egen regi	-1,6	-0,2	-3,6	0,0	3,6	0%	3,1
Nettokostnader	-196,8	-211,1	-824,5	-845,5	-20,9	2%	-766,2

Administration och nämnd

Administration och nämnd prognostiserar ingen avvikelse mot budget.

Individ- och familjeomsorg (IFO)

Individ- och familjeomsorg prognostiserar totalt en positiv avvikelse mot budget med 4,2 miljoner kronor vilket motsvarar 4,0 procent av budgeterade nettokostnader.

Familjeavdelningen prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 0,5 miljoner kronor vilket motsvarar 0,9 procent av budgeterade nettokostnader. Främsta orsaken till avviken beror på lägre prognostiserade volymer inom hem för vård eller boende (HVB), Statens institutionsstyrelse (SiS) och ensamkommande barn. Den positiva prognosen dämpas något då antalet placeringarna för familjehem och stödboende prognostiseras vara högre än mot budget.

Vuxenavdelningen prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 3,7 miljoner kronor, vilket motsvarar 9,0 procent av budgeterade kostnader. Främsta orsaken till avviken beror på högre prognostiserade intäkter från Migrationsverket än budgeterat. Den positiva avviken beror även på lägre volymer och kostnader för försörjningsstöd och stödboende för vuxna än mot budget.

Utfallet ackumulerat för IFO är positivt och visar 4,5 miljoner kronor för perioden. Den främsta förklaringen är högre intäkter från Migrationsverket än budgeterat, samt lägre volymer inom hem för vård eller boende (HVB), Statens institutionsstyrelse (SiS) och ensamkommande barn.

Äldreomsorg

Äldreomsorg prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 14,2 miljoner kronor vilket motsvarar 3,0 procent av budgeterade nettokostnader. Främsta orsaken till avvikelsen i prognosen beror på lägre prognostiserade volymer inom vård- och omsorgsboendena med cirka 15 platser än mot budget. Inom hemtjänsten beräknas volymen och kostnaden följa budget. Kostnaden för korttidsboende förväntas även den att följa budget.

Kön till vård- och omsorgsboendena är idag 19 personer, varav 13 är i behov av demensplats och resterande somatisk plats. Kön inkluderar även de personer som väntar på ett specifikt boende utifrån kommunens valfrihetssystem.

Utfallet ackumulerat för äldreomsorgen är positivt och visar 5,4 miljoner kronor för perioden. Den främsta förklaringen är lägre volym inom vård- och omsorgsboenden.

Funktionshinderomsorg

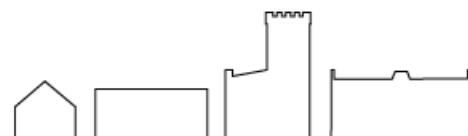
Funktionshinderomsorg prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 6,8 miljoner kronor vilket motsvarar 3,0 procent av budgeterade nettokostnader. Främsta orsaken till avvikelsen beror på lägre volym samt förändrade insatsbehov inom bostad med särskild service, lägre volym för assistansersättning och korttidsvistelse för barn.

Utfallet ackumulerat för funktionshinderomsorgen är positivt och visar 4,4 miljoner kronor för perioden. Den främsta förklaringen är lägre volym och förändrade insatsbehov inom bostad med särskild-service, lägre volym för assistansersättning och korttidsvistelse för barn.

Social psykiatri

Socialpsykiatri prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 0,6 miljoner kronor vilket motsvarar 3,0 procent av budgeterade nettokostnader. Främsta orsaken till avvikelsen beror på högre prognostiserad volym inom boendestöd.

Utfallet ackumulerat för social psykiatri är negativt och visar 0,1 miljoner kronor för perioden. Detta beror främst på högre volym inom boendestöd.

Egen regi

Egen regi prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 3,6 miljoner kronor. Främsta orsaken till avvikelsen beror på avvecklingen av Storkalmar vård- och omsorgsboende. Under årets första månader har intäkterna varit lägre på grund av att brukarnas utflyttning skett i en snabbare takt än planerat samtidigt som verksamhetens begränsade omfattning inte möjliggjort motsvarande neddragning av bemanningen. Sedan februari i år bedrivs ingen verksamhet, men kostnader för lokalhyra fram till december 2027 kvarstår förutsatt att ingen annan planering för fastigheten görs.

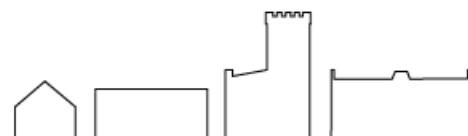
Egen regi prognostiserar en lägre beläggning av brukare för det nyetablerade korttidsboendet Idun, vilket medför lägre intäktsnivåer än tidigare beräknat. En beläggningsgrad om 100 % är i praktiken svår att uppnå inom korttidsverksamhet, med hänsyn till att korttidsplatser används för flera olika behov, såsom avlastning, rehabilitering och akutplacering, samt att inflöden varierar över tid.

Därtill är verksamheten nystartad och har varit i drift sedan september 2025. Det är därför rimligt att räkna med en uppstartsperiod innan stabila rutiner har etablerats och en långsiktigt hållbar beläggningsnivå kan uppnås.

Förvaltningen arbetar med att identifiera möjliga åtgärder för att uppnå en mer stabil beläggningsgrad. Ett av de alternativ som utreds är möjligheten att sälja tomma platser till andra kommuner. Om denna inriktning bedöms som genomförbar kommer frågan att beredas vidare och tas upp som ett ärende för beslut i socialnämnden.

Inhyrning av arbetsterapeuter och fysioterapeuter är nödvändigt på grund av svårigheter att rekrytera dessa kompetenser, vilket prognostiseras leda till högre kostnader än budgeterat.

Utfallet ackumulerat för egen regi är negativt med 1,4 miljoner kronor för perioden. Den negativa avvikelsen mot budget hänförs huvudsakligen till kostnader relaterade till avvecklingen av vård- och omsorgsboenden Storkalmar, lägre intäkter på korttidsboende Idun, samt kostnader som skall gå mot statsbidrag.

1.4. Alla prognoser

Verksamhetens nettokostnader (mnkr)	Budget helår 2026	Prognos Feb 2026	Prognos Mars 2026
Adm o nämnd	-25,5	-25,5	-25,5
Individ- och familjeomsorg	-98,4	-95,4	-94,1
Äldreomsorg	-486,3	-472,1	-472,1
Funktionshinderomsorg	-211,4	-205,7	-204,6
Socialpsykiatri	-24,0	-24,6	-24,6
FoU Nordost	0,0	0,0	0,0
Familjerätt	0,0	0,0	0,0
Stimulansmedel	0,0	0,0	0,0
Egen regi	0,0	-3,6	-3,6
Nettokostnader	-845,5	-827,0	-824,5

Administration och nämnd

Ingen förändring från prognos februari.

Individ- och familjeomsorg

Förändringen mellan prognos februari och mars beror på lägre volym inom stödboende för vuxna.

Äldreomsorg

Ingen förändring från prognos februari.

Funktionshinderomsorg

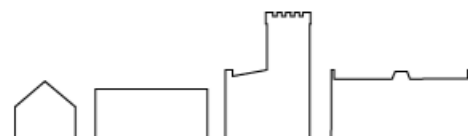
Förändringen mellan prognos februari och mars beror på lägre volym inom samt förändrade insatsbehov inom bostad med särskild service.

Social psykiatri

Ingen förändring från prognos februari.

Egen regi

Ingen förändring från prognos februari.

2. Investeringar

Årliga anslag

Årliga anslag (mnkr)	Utfall mars 2026	Budget mars 2026	Prognos helår 2026	Budget helår 2026	Avvikelse Budget Prognos	Avvikelse mot budget %
Inventarier	0,0	0,1	1,0	1,0	0,0	0%
Nettoutgifter	0,0	0,1	1,0	1,0	0,0	0%

Socialnämnden har ett årligt anslag på 1,0 miljoner kronor för inventarier, IT-utrustning och verksamhetsanpassningar i fastigheter.

Tidsbestämda projekt

Tidsbestämda projekt (mnkr)	Genom- förande - beslut Ja, Nej, N/A	Beslutad projekt- budget	Totalt utfall t o m 2025	Utfall jan- mar 2026	Prognos helår 2026	Budget helår 2026	Total prognos	Avvikelse total prognos mot projekt budget	Prognos slutår
Inventarier till nytt korttidsboende	Ja	10,0	5,0	0,0	0,0	3,0	5,0	5,0 0,0	2027
Nettoutgifter		10,0	5,0	0,0	0,0	3,0	5,0	5,0	

Socialnämnden har ett tidsbestämt projekt, nytt korttidsboendet Idun i Djursholm. Inventarier för korttidsboende Idun är inköpt för 5,0 miljoner kronor för 2025. För år 2026 prognostiseras inga ytterligare investeringar.

3. Risker

Avsnittet redogör för risker av väsentlig karaktär fördelat på ekonomiska risker, risker för verksamhet och omvärldsrisker.

3.1. Ekonomiska risker

Volymrelaterade risker

Socialnämndens verksamhet är svår att prognostisera och volymerna bygger på antaganden och analyser av befintlig fakta vid det givna tillfället som kan komma att förändras.

Volymförändringar inom socialnämndens verksamheter utgör en betydande ekonomisk risk. Exempelvis kan behov av placeringar inom individ- och familjeomsorgen (IFO) innebära mycket höga kostnader, särskilt vid omfattande och komplexa vårdbehov som kräver institutionsplaceringar. Jämförelsevis kan minskad efterfrågan av exempelvis boendeplatser inom LSS leda till perioder med tomma lägenheter vilket påverkar intäkterna negativt och ökar risken för underutnyttjade resurser.

Strukturella och avtalsrelaterade risker

Kommunens övertagande av Villa Odinslund i egen regi den 27 maj 2025 har medfört höga hyreskostnader som inte fullt ut täcks av hyror från brukare samt lokalschablon för gemensamhetslokaler. Detta är och kommer fortsatt vara en ekonomisk risk.

Socialförvaltningen har avtal med externa leverantörer som i sig kan innebära ekonomiska risker. För att säkerställa att dessa potentiella risker minimeras är det viktigt att förvaltningen tillämpar ett strategiskt förhållningssätt och en ändamålsenlig inköpsprocess.

Personal- och kompetensförsörjning

Svårigheter att rekrytera nyckelkompetenser såsom arbetsterapeuter och fysioterapeuter har lett till behov av inhyrd personal, vilket är kostnadsdrivande. Om omsättningen på verksamhetschefer och sjuksköterskor ökar, leder detta till ökade verksamhetskostnader och påverka kvaliteten i utförandet.

Digitalisering och nya arbetssätt

Den nya socialtjänstlagen, som trädde i kraft den 1 juli 2025, innebär ett paradigmskifte för socialtjänstens uppdrag och arbetssätt. Lagen ställer högre krav på tillgänglighet, förebyggande arbete och kunskapsbaserade insatser.

Omställningen kräver investeringar i teknik, kompetensutveckling och nya strukturer. Digitalisering är en central del i detta arbete. Genom att utveckla digitala lösningar,

exempelvis säker digital kommunikation och nya e-tjänster, skapas förutsättningar för en mer tillgänglig och effektiv socialtjänst. På lång sikt bedöms dessa satsningar kunna leda till kostnadsbesparingar och förbättrad kvalitet, men på kort sikt innebär de en ekonomisk belastning som inte fullt ut är budgeterad.

Statliga beslut och externa faktorer

Statliga beslut kring exempelvis integration kan ha direkt påverkan på nämndens ekonomi om utfallet inte blir enligt prognostiserat vilket var utfallet under 2025.

3.2. Risker för verksamhet

Ökad komplexitet i socialtjänstens ärenden

När volymerna inom socialtjänsten ökar, det vill säga antalet ärenden blir fler ökar också arbetsbelastningen. Den ökade komplexiteten i ärendena ställer högre krav på kompetens, samverkan och tillgängliga resurser. För att kunna möta behoven och samtidigt säkerställa kvaliteten i insatserna behöver verksamheten ges rätt förutsättningar både organisatoriskt och ekonomiskt.

3.3. Omvärldsrisker

Desinformation

Det pågår en omfattande spridning av desinformation kopplat till socialtjänstens arbetssätt och uppdrag. Denna desinformation ger en missvisande bild om myndighetens arbete som främst sprids via sociala medier. Spridningen av desinformation har lett till flera allvarliga konsekvenser.

- 1.Hot och trakasserier mot personal: socialsekreterare och andra anställda inom socialtjänsten har blivit utsatta för hot och trakasserier i vissa av Sveriges kommuner, vilket kan skapa en känsla av osäker arbetsmiljö
- 2.Minskat förtroende för socialtjänsten: spridningen av desinformation har skadat allmänhetens förtroende för socialtjänsten, vilket kan leda till att människor tvekar att söka hjälp eller samarbeta med myndigheten.
- 3.Påverkan på beslut: rädslan för hot och trakasserier kan påverka socialsekreterares beslut, vilket i sin tur kan leda till att barn och familjer inte får det stöd de behöver.
- 4.Ökad arbetsbelastning: hanteringen av desinformation och dess konsekvenser kan öka arbetsbelastningen för socialtjänsten, vilket kan påverka arbetets kvalitet.

Det oroliga läget i världen kan vidare innebära flera omvärldsrisker för socialtjänsten.